

(א) הד' אלפין שאמרנו לעיל (שער ה' פרק ב' אות י') שמתגלים קצת בחוטם אז בעת שהיו נמשכים בתוך הפה דרך פנימיות האדם אז הם רק בבחי' ד' הכלים¹, והנה ד' פעמים הבל גימ' קמ"ח, והכוונה לרמז שעל ידי טחינת השיניים את הד' הכלים נגמר פעולתם ונעשים קמח².

(ב) מבאר רבנו דאור המקיף הוא יותר גדול מאור הפנימי, דכל אור שהוא גדול ואין יכול להגביל את עצמו בתוך הכלי הוא נעשה אור מקיף³, לכן אור המקיף נעשה מאזן ימין ואור פנימי מחוטם ימין, אבל בכלים לכאורה קשה שאנו רואים שפנימיות הכלים הם יותר מזוככים מחיצוניות הכלים ואם כן מדוע מאור האזן שמאל הגבוה נעשה חיצוניות הכלי ומאור החוטם שמאל שהוא יותר נמוך נעשה פנימיות הכלי, ומתרץ שבאמת חיצוניות הכלי הוא יותר גבוה מפנימיות הכלי לכן חיצוניות הכלי נעשה מאור האזן ופנימיות הכלי נעשה רק מאור חוטם.

(ג) מחמת ב' סיבות צריך להיות חיצוניות הכלי גבוה מפנימיותו, אחד מחמת הכלי, ושני מחמת האור, מחמת הכלי דהואיל ואור הפנימי מאיר לחצי כלי פנימי ומזככו, ואור המקיף מאיר לחצי כלי חיצון ומזככו לכן צריך שישתווה אור המקיף הגבוה לאור הכלי הגבוה דאם לא ישתווה לא יאיר אליו ולא יזככו⁴. מחמת האור דהנה חשק ורצון דאור המקיף להתחבר עם אור הפנימי ולכן אם חיצוניות הכלי גבוה אז נכנס בתוכו עד חצי דופן הכלי ובחצי דופן הפנימי נכנס שם אור הפנימי ואז הם מתחברים אבל אם חיצוניות הכלי לא היה גבוה לא היה יכול אור המקיף לנכנס שם ולא היה אור הפנימי מקבל הארה מאור המקיף.

(ד) מה שאנו רואים בחוש שתמיד פנימיות הכלי יותר זך מחיצוניות הכלי, היינו מחמת שאור הפנימי הוא מוגבל בתוך הכלי לכן מזככו יותר מה שאין כן אור המקיף אפילו שהוא אור יותר גדול אבל הואיל והוא לא מוגבל בתוכו רק מתפשט לכן לא מאיר כל כך בחוזק ולכן לא מזככו כמו פנימיות הכלי.

(ה) בג' בחי' הטעמים דס"ג שהם און חוטם פה, כלולים גם בחי' נקודות ותגין ואותיות דס"ג אלא שאינם נגלים עד בחי' אורות העיניים.

¹ אך הם לא הד' בחי' הבל ודיבור הנזכרים לעיל (פרק א' אות ט"ו) הנעשים מהד' האורות דאון וחוטם הנמשכים בפה.

² עיין בכרם שמבאר שעל ידי כוח הרוחניות של השיניים נגמר פעולתם ואז הם יכולים להיות בבחי' אורות פנימיים או מקיפים או חיצוניות הכלי או פנימיות הכלי.

³ עיין לעיל (שער טנת"א פרק א' הערה 17) דאורות הפנימיים הם בחי' נפש רוח נשמה והאורות מקיפים הם בחי' חיה יחידה.

⁴ דהואיל והוא עומד מרחוק ומאיר לכלי אז לא היה האור מועיל לזכך הכלי.

- (ו) בזמן יציאת אורות אלו העקודים לא יצאו האורות שלמים שיהיה להם כבר נפש רוח נשמה חיה יחידה, רק יצאו בבחי' נפש בלבד, והטעם כי כוונת המאציל שיהיה בעולם העקודים בחי' כלים להלביש האור כדי שהמקבלים יוכלו לקבלו, ולכן כדי שיוכלו להיות כלים אז צריך שהאורות יחזרו לפה דא"ק (כפי שיבואר באות ז') וכדי שהאורות יחזרו הוצרכו לצאת בפעם ראשונה בלתי שלמים ואז יחזרו להשתלם.
- (ז) בזמן יציאת אורות העקודים אז באורות יש כבר בכוח את בחי' הכלים⁵ אפילו שבפועל עדין לא ניכר כמו שמבואר בשער הקדמות (דף י"ג ע"ב) שכל מה שנגלה למטה כבר נהיה למעלה בכוח אך לא בפועל, ובחי' האור שהוא בכוח בחי' כלים הוא אור יותר עב וגס משאר האור, והם מחוברים האור הגבוה דעקודים אם אורות העב והגס, והנה על ידי שיוצאים אורות העקודים מחוץ לפה אז אור הגס מקבל יותר עביות ואז כשחוזרים האורות להשתלם בתוך פה דא"ק אז אור העב והגס לא יכול לחזור למאציל ואז הוא נפרד מאור הזך והגבוה ועל ידי זה מקבל האור עוד עביות ואז נעשה ממנו בחי' כלי.⁶
- (ח) הטעם שאחר כך כשחוזרים לירד האורות בתוך הכלים לא מזדככים בחזרה הכלים ומתבטלים מבחי' כלים, דהואיל וכשחוזרים האורות לירד יורד כל אחד מהאורות בכלי שהוא דרגה מעליו, דהיינו אור הכתר לא חוזר בכלל לירד, ואור החכמה נכנס בכלי הכתר, ואור הבינה נכנס בכלי החכמה, וכן כולם, לכן אפילו שעכשיו האורות הם בתוספת אור יותר מקודם בכל זאת הם אורות ממועטים נגד אורות הכלים שהם כלי של ספירה שמעליו לכן לא יכולים לזככם ולבטלם.⁷
- (ט) פסוק דנשבע ד' בנפשו (ירמיה נ"א י"ד) הכוונה על עולם הנקודים שהוא עולם האצילות הנקרא שם הוי"ה הוא נשבע במי שגדול ממנו שהוא בחי' עולם העקודים, בנפשו היינו שהוא יצא בבחי' נפש בלבד, דכל ספירות מהי' ספירות דעקודים יוצא רק בבחי' נפש.

⁵ עיין לעיל (פרק א' אות י"ג) דבחי' הכלים נמשכים מבחי' האוזן וחוטם שמאל, ועיין עוד שם (אות ד') דגם על ידי הכאה ובטישה דב' האורות פנימי ומקיף יוצאים בחי' כלים.

⁶ עיין בעץ חיים (שער ז' פרק ג') שאין הכלי דכל ספירה נעשה בהיכנס האור הזך שלו לפה דא"ק, רק בזמן שהכתר נכנס בחזרה לפה דא"ק אז כל ספירה כשעלתה למקום הספירה שמעליה אז נפרד האור הזך מאור הגס, אך לא נגמר לעשות כלי עד שעלה ונתרחק האור הזך ג' ספירות ממקום שנשאר אור הגס שאז נקרא ונעשה כלי, ועיין שם עוד איך נעשו הכלים דג' ראשונות.

⁷ בשער הקדמות (דף ט"ו ע"א) וכן בספר הדרושים מבאר באופן אחר, דכיון שכל אור נכנס בכלי שבדרגה שמעליו לכן אין לאור דבקות עם הכלי דהוא לא מבחינתו לכן אין לאור הזך התחברות עם אור הגס ולא יבטלו.

- (י) הנה תראה כמה עמקו מחשבותיו יתברך שאפילו עולם העליון דעקודים יצא רק בבחי' נפש בלבד⁸, באוצרות חיים מוסיף מהרח"ו טעם דאורות האוון הוא בחי' נשמה ואורות החוטם הוא בחי' רוח ואורות הפה הוא בחי' נפש.
- (יא) שיצאו האורות דעקודים לא יצאו כל הי' ספירות דעקודים ביחד רק קודם יצאה המלכות אחר כך היסוד וכן כולם ממטה למעלה, וכשיצאו יצאו כולם בבחי' נפש בלבד.
- (יב) באוצרות חיים מוסיף מהרח"ו שודאי שיצאו הי' ספירות היו כלולים מנרנח"י אלא מה שנתגלה היה רק בחי' נפש.
- (יג) הנה כל הו' קצוות דעקודים שהם מחדס עד יסוד הם כולם חלקי הז"א דעקודים שהם ה' קצוות והיסוד הכוללם.
- (יד) הנה אחר יציאת המלכות דעקודים יצא היסוד אשר הוא בחי' כללות הז"א דעקודים ויצא בבחי' נפש דכללות ז"א, ואחר כך יצא ההוד בבחי' נפש והוא עצמו נפש דאחד מה' קצוות דז"א דעקודים, וגם הוסיף ליסוד דעקודים כוח חדש דכללות נפש דהוד, ואחר כך יצא הנצח בבחי' נפש והוא עצמו גם נפש דאחד מה' קצוות דז"א דעקודים, וגם הוא הוסיף ליסוד דעקודים כוח חדש דכללות נפש דנצח, אבל ההוד לא קיבל שום תוספת כי הוא בשווה בדרגה אליו, רק היסוד הואיל והוא כללות כולם לכן מקבל תוספת כללות מכל הה' קצוות, ואחר כך יצא התפארת ואחר כך הגבורה ואחר כך החסד וג"כ יצאו בדרגת נפש והוסיפו כוח כללותם ביסוד.
- (טו) הנה בזמן יציאת הז"א דעקודים אז היתוסף למלכות דעקודים בחי' רוח, והוא שכשיוצא היסוד אז מיתוסף במלכות בחי' כללות דרוח, וכשיצא ההוד מיתוסף למלכות הוד דרוח, וכן עד גמר יציאת הז"א אז גמרה המלכות לקבל את כל בחי' הרוח.
- (טז) אחר יציאת הז"א יצאה הבינה דעקודים בבחי' נפש, ואז הז"א קיבל תוספת בחי' רוח, והמלכות קיבלה תוספת בחי' נשמה.
- (יז) אח"כ יצא החכמה דעקודים בבחי' נפש ואז היתוסף לבינה בחי' רוח, ולז"א בחי' נשמה, ולמלכות בחי' חיה.
- (יח) אח"כ יצא הכתר דעקודים בבחי' נפש, ואז ייתוסף לחכמה בחי' רוח, ולבינה בחי' נשמה, ולז"א בחי' חיה, ולמלכות בחי' יחידה.
- (יט) הכתר לא מקבל עוד תוספת והוא נשאר בבחי' נפש, ולכן אפשר לומר עוד פי' בכוונת פסוק דנשבע ד' בנפשו דהכונה על הכתר דעקודים שנשאר בבחי' נפש לפני חזרתו למאציל.

⁸ ועיין ביפה שעה שמוסיף שכונת עמקו הוא שעל ידי שיצאו רק בבחי' נפש הוצרכו לחזור להשתלם ואז נעשה בחי' כלים, ועיין באש"ל שמבאר שהכונה שבעקודים יצא רק בחי' נפש כיון שהעקודים שורש לנקודים ואז גם הנקודים יצאו בבחי' נפש בלבד ושאר האור בא בסוד תוספת ואז בזמן החטא אז הנקודים יכולים להסתלק ולא יגיע אליהם הפגם וזה גורם גם לשכר ועונש כפי שיבואר לקמן (שער המלכים פרק ב').

אוצרות חיים שער עקודים פרק ב'

כשיצא>	המלכות	היסוד	ההוד	הנצח	התפארת	הגבורה	החסד	הבינה	החכמה	הכתר
היתוסף	נפש	כללות ו"ק דרוח	קצה א' דרוח	קצה א' דרוח	קצה א' דרוח	קצה א' דרוח	קצה א' דרוח	נשמה	חיה	יחידה
ביסוד	-----	נפש	כללות ההוד	כללות הנצח	כללות התפארת	כללות הגבורה	כללות החסד	רוח	נשמה	חיה
בהוד	-----	-----	נפש	-----	-----	-----	-----	רוח	נשמה	חיה
בנצח	-----	-----	-----	נפש	-----	-----	-----	רוח	נשמה	חיה
בתפארת	-----	-----	-----	-----	נפש	-----	-----	רוח	נשמה	חיה
בגבורה	-----	-----	-----	-----	-----	נפש	-----	רוח	נשמה	חיה
בחסד	-----	-----	-----	-----	-----	-----	נפש	רוח	נשמה	חיה
בבינה	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	נפש	רוח	נשמה
בחכמה	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	נפש	רוח
בכתר	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	נפש